

Dvi didelės pastabos
G. Nausėdos „politikų
nuoširdumo indeksui“:

- 1) nėra taip blogai, kaip parodyta
- 2) į MMA kelimą žiūrėkime plačiau

Idėja

<http://www.delfi.lt/verslas/verslas/g-nauseda-apskaiciavo-politiku-nuosirdumo-indeksa.d?id=68956108>

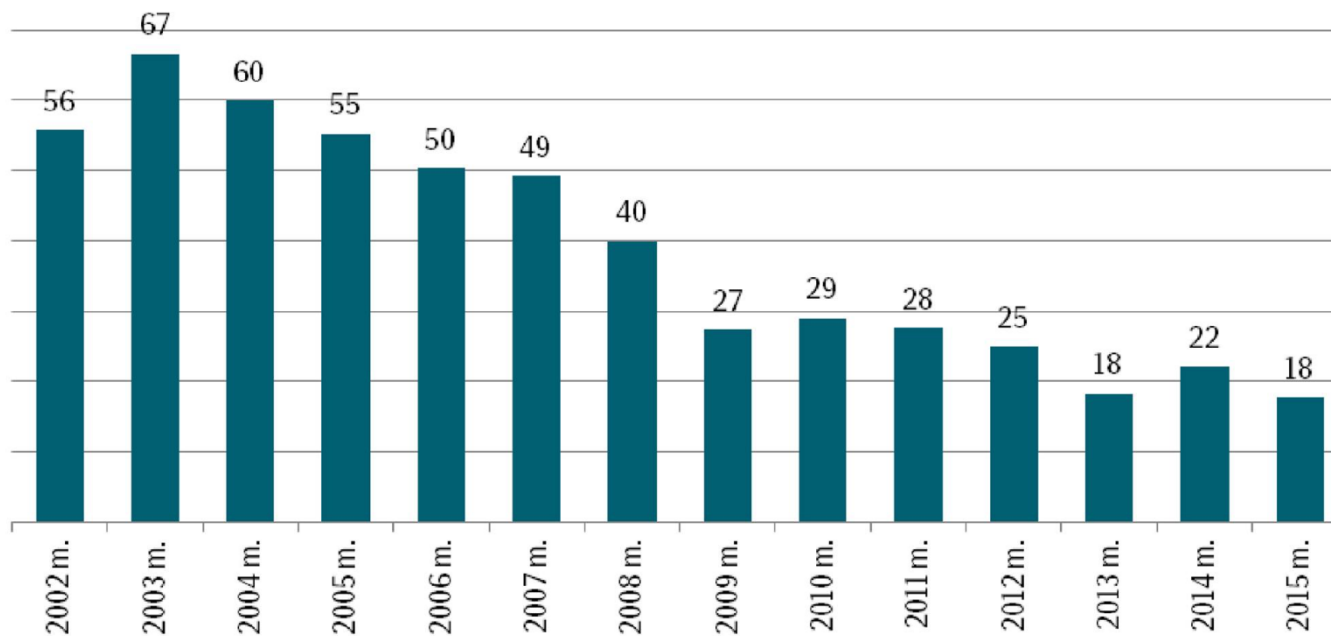
- <...> Jis teigia, kad valstybė, nekeldama neapmokestinamo pajamų dydžio (NPD) pati per mažai prisideda prie darbuotojų „į rankas“ gaunamų pajamų didėjimo, o palyginus NPD su MMA galima įvertinti politikų nuoširdumą.
- „Apskaičiavau politikų nuoširdumo indeksą ir ketinu jį **patentuoti**“, – socialiniame tinkle „Facebook“ rašo G. Nausėda.

I. Pirma pastaba

G. Nausėdos grafikas Facebook, bet atkreipkit dėmesį į grafiko išnašą

Politikų nuoširdumo indeksas

Neapmokestinamojo pajamų dydžio* ir MMA santykis (proc.)

*2009–2015 m. NPD apskaičiuotas pagal vidutinį bruto darbo užmokestį.

Šaltinis: Statistikos departamentas, LRS teisės aktų duomenų bazė, SEB banko skaičiavimai.

Mano pastaba grafikui ir G. Nausėdos atsakymas

OMNITEL LT 3G 09:26 77%

Search for people, places and things Raimondas

ekonominių problemų sprendžia. Galima gi palaipsniui tai daryti. Tikiuosi liberalai pasinaudos proga ir susirinks lengvus politinius taškus.
rugsėjis 9 at 16:59 · Like · 1 · Reply

Vygintas Gontis
Žinoma, neapmokestinamojo pajamų dydžio kėlimas būtų pati efektyviausia priemonė, bet jos įgyvendinimas tikrai yra problematiškas dėl biudžeto surinkimo, kuris Lietuvoje yra sunkiai sprendžiamas. Reikia siūlyti suderintas priemones, naujus mokesčius (automobilių, turto), tada siūlymas bus realesnis. Dabar politikai eina pačiu lengviausi keliu, pasroviui. Kai atlyginimai auga, tai natūralu didinti ir minimalią algą, žmonėms tikriausiai atrodys, kad dėl to ir auga atlyginimai, politikai gauna balus nieko realaus nedarydami.
rugsėjis 9 at 17:28 · Like · 1 · Reply

Raimondas Kuodis
Velnius - isnasose: kodel NPD nuo vidutines, o ne minimalios algos 2009-2015?
rugsėjis 9 at 17:32 · Like · 1 · Reply

Gitanas Nausėda
Velnio čia nėra - keitėsi NPD sistema. Net jei duomenys tarp 2002-2008 ir 2009-2015 ne visiškai palyginami, pastaruosius šešetą metų ta pati mažėjimo tendencija.
rugsėjis 9 at 17:56 · Like · Reply

Gitanas Nausėda
Ir artimiausiais metais užprogramuotas tolesnis mažėjimas.
rugsėjis 9 at 17:58 · Like · Reply

Gediminas Balnis
As galvojau, kad NPD dydi pastebiu tiktai as. Pvz. UK neapmokestinamas pajamu dydis buvo keltas 3 metus is eiles, minimali alga tik viena karta. As nesuprantu, kodel Lietuvoje tiktai viena skaiciu isimine, kuris itakoja nedidele dali darbuotoju, o didinant NPD padeja ir kitu darbuotoju pajamos, ne vien tik gaunanciu minimalia alga?!
rugsėjis 9 at 18:26 · Like · Reply

Write a comment... Post

Gitanas Nausėda
See Profile

News Feed Requests Messenger Notifications More

Kuo čia dėtas (ne)palyginamumas???

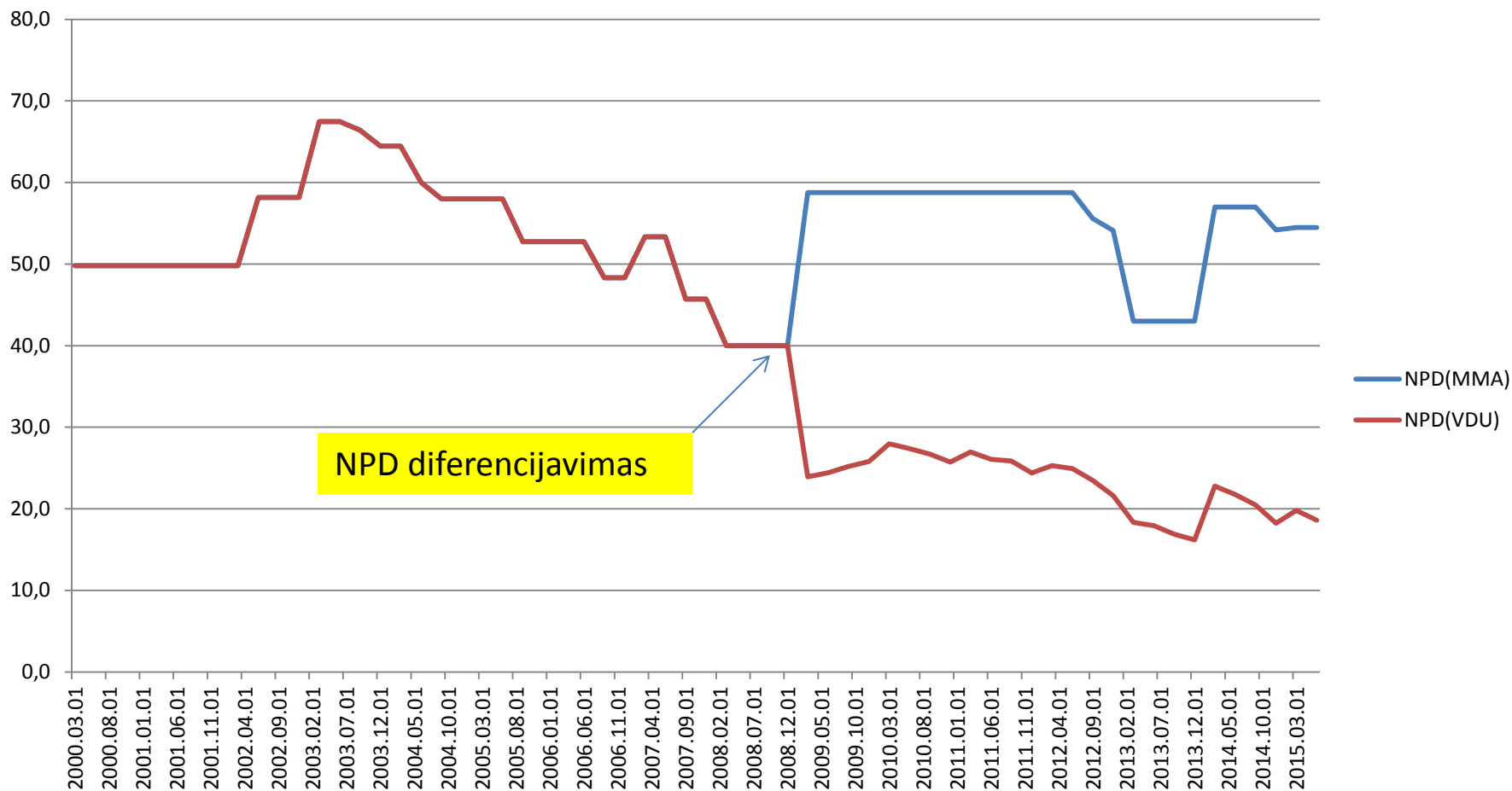
- **Prieš 2009 m.** NPD buvo pagal pajamas nediferencijuotas skaliaras – **vienodas tiek MMA, riek VDU atveju**
- **Nuo 2009 m.** pradžios (mano siūlymu*, kuris buvo apgadintas**, bet pats principas įgyvendintas) **NPD tapo diferencijuotas pagal pajamas**, palaipsniui mažinant NPD daugiau uždirbantiems, ir taip GPM padarant **labiau progresiniu**
- Bet NPD nuo minimalios algos **galime tiksliai apskaičiuoti**:
$$\text{NPD} = \max[0; 470/3,4528 - 0,2*(Y - 800/3,4528)]$$

kur: Y – alga “ant popieriaus”
- Todėl **nėra reikalo spręsti neegzistuojančią palyginamumo problemą ir aproksimuoti** NPD^{MMA} , jį pakeičiant NPD^{VDU}
- Juolab, kad ta **aproksimacija iš esmės keičia galutinę išvadą** (žr. kitą skaidrę):
 - nuo 2009 m. pradžios tikrasis „nuoširdumo indeksas“ (=NPD/MMA) **pagerėjo, o ne pablogėjo**, nes NPD nuo MMA buvo **padidintas**
 - „pablogėjimas“ įvyko dėl to, kad NPD diferencijavimas **sumažino NPD nuo VDU**

* R.Kuodis (2008), „**Kaip reformuoti mokesčių sistemą**“, *Valstybė*,
www.ekonomika.org/Econlib/Kuodis_2008k.pdf.

** R.Kuodis (2011.04.10): „**Dėl "progresinių"**“,
www.ekonomika.org/Econlib/rk_progres_mok2.pdf

Korektiškas grafikas

Šaltinis: Statistikos departamentas,
ačiū Juozui Šalaševičiui, LB ekonomistui, už duomenų apdorojimą

II. Antra pastaba

Žvelkime plačiau į verslo interesą, jei jis pats jo nesupranta

- **Protingas, depolitizuotas MMA kėlimas naudingas verslui per makro prizmę***, nors paprastai verslo ir daugumos politikų žiūrima siaurai per mikro perspektyvą** - be Keynes'o „taupymo paradokso“ yra ir **Kalecki'io „kaštų paradoksas“**:
 - kas gerai vienam verslininkui, nebūtinai gerai visai verslininkų klasei
 - pavyzdžiui, didesni atkainiai virš vienetinių darbo kaštų (todėl mažesnės realios algos) nepadidina bendrųjų įmonių pelnų, nes mažesnė efektyvi paklausa sumažina gamybą ir užimtumą (Kalecki, 1939, lenkiškai išleistas)

Plačiau apie tą siaurą požiūrį:

*2015.05.01 [interviu](http://www.ekonomika.org/Econlib/Kuodis_2015.pdf) „Veidui“ „Lietuvoje vyrauja naiviai siauras požiūris į darbo rinką“, http://www.ekonomika.org/Econlib/Kuodis_2015.pdf

** 2015.06.01 [prezentacija](http://www.ekonomika.org/Econlib/rk_wages_2015.pdf) „Wages and the low-growth environment“, http://www.ekonomika.org/Econlib/rk_wages_2015.pdf

Išvados

- **Retai kada tenka ginti politikus nuo ekspertų**, bet šiuo atveju, teisybės dėlei, jie **tiesiog kritikos nenusipelno**, *nors* mokesčių reformos paketas ir nuėjo „į stalčių“, o MMA klausimas **nėra depolitizuotas...** 😊
 - pirma, **nuoširdumo indeksas nėra iš esmės blogėjantis**, priešingai G.Nausėdos išvadai;
 - premjerams A.Kubiliui* ir A. Butkevičiui** siūliau, kad **NPD turėtų būti didelis gaunantiems MMA**, ir tai bandoma iš dalies daryti:

„Butkevičius: NPD ketinama didinti iki 200 eurų“

<http://www.alfa.lt/straipsnis/49909938/butkevicius-npd-ketinama-didinti-iki-200-euru>

* R.Kuodis (2008), „Kaip reformuoti mokesčių sistemą“, *Valstybė*,
www.ekonomika.org/Econlib/Kuodis_2008k.pdf.

** www.ekonomika.org (2013), Pasiūlymų ir pagrindžiančių skaičiavimų paketas A. Butkevičiaus Mokesčių reformos darbo grupei

*****Pabaiga*****